

اینفوگرافیک اختصاصی «خراسان رضوی» از صنایع دستی منقرض شده یا در خطر انقراض استان

گرد فراموشی بر چهره ۱۷ هنر سنتی

هنرمندانی که برخی از آن‌ها با سابقه بیش از ۵۰ سال فعالیت، حتی بیمه نشده‌اند! در این گزارش اینفوگرافیک به بررسی ۱۷ رشته صنایع دستی و هنرهای سنتی خواهیم پرداخت که ریشه در تاریخ استان دارند و این روزها به فراموشی سپرده شده‌اند.

فعالیت هنری و نسل به نسل به دوش کشیدن گوهر صنایع دستی استان در خاندان خود، سرانجام در سکوت و زیر سایه بی‌مهری ناچار به رها کردن این عرصه و اشتغال در بازارهای دیگر شده‌اند تا بتوانند خانواده خود را اداره کنند و از پس هزینه‌های زندگی بر بیایند.

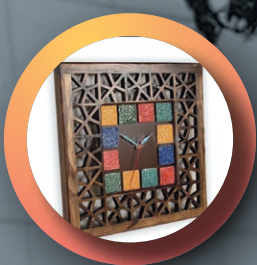
از این رشته‌ها رد شده است و هنرمندان در گفت و گو با خبرنگار ما نقدهایی جدی به حمایت نکردن میراث فرهنگی و ایفای نقش موثر این نهاد دارند و یک صدا از نادیده گرفته شدن خود از سوی این اداره کل گلایه می‌کنند. بسیاری از این هنرمندان پس از سال‌ها

«خراسان رضوی»، آن‌طور که معاون صنایع دستی استان اعلام کرده، کارایی نداشته‌اند برخی از این هنرها در جامعه امروزی و نبود بازار فروش از جمله مهم‌ترین دلایل منسوخ شدن این رشته‌های هنری و صنایع دستی است. ادعایی که البته از سوی فعالان بسیاری

حالی رخ داده که البته اقدامات قابل تأملی هم برای احیای این هنرهای اصیل و سنتی استان انجام شده و طی یک سال گذشته، پنج رشته صنایع دستی که در معرض منسوخ شدن بودند با پیگیری‌های مستمر مدبران صنایع دستی استان نجات یافته‌اند. به گزارش

ترسول | خبر تلخ است اما حقیقت دارد؛ هشت رشته از صنایع دستی و هنرهای سنتی خراسان رضوی این روزها منسوخ شده است و ۹ رشته دیگر هم با فعالیت کمتر از ۱۰ هنرمند، نفس‌های آخر خود را می‌کشند، این اتفاق تلخ در عرصه فرهنگ و هنر استان در

رشته‌های در معرض منسوخ شدن (با فعالیت کمتر از ۱۰ هنرمند)



گره چینی

ایجاد نقش‌های هندسی تزئینی با کاشی، چوب و شیشه.
ریشه اصلی: مشهد



چارق دوزی

کفش چرمی که بندهای آن به ساق پا پیچیده می‌شود.
ریشه اصلی: قوچان



نمد مالی

نمد نوعی بافته سنتی زیراندازی است که با اعمال فشار و رطوبت و حرارت بر پشم تولید می‌شود.
ریشه اصلی: قوچان، مشهد، گناباد، تربت حیدریه



چادر شب بافی

به عنوان روتختی، رومیزی، پوشش کمر، رختخواب پیچ و پرده استفاده می‌شود.
ریشه اصلی: مشهد، قوچان، نیشابور، سبزوار



احجام سنگی

روزگاری ماهانه ۱۰ هزار قطعه احجام سنگی در مشهد تولید می‌شد.
ریشه اصلی: مشهد



صحافی سنتی

تاکردن، ترتیب، تهدوزی، جلدگذاری و در نهایت برش کتاب که حدود ۳۰ نوع ابزار در آن استفاده می‌شود.
ریشه اصلی: مشهد



جاحیم بافی

زیرانداز، پلاس یا فرشینه‌ای پشمی و گاهی پنبه‌ای است که برای مصارف تزئینی یا نخ‌های رنگین ابریشمی بافته می‌شود.
ریشه اصلی: از قدیمی‌ترین صنایع دستی بشر



رنگری گیاهی

رواس، زعفران، زردچوبه و سماق از جمله گیاهان استفاده شده در این هنر هستند.
ریشه اصلی: قوچان، نیشابور، کاشمر، سبزوار، مشهد



مسگری

یکی از شعب فازکاری است و بنا بر حدس باستان‌شناسان در حدود سه تا پنج هزار سال سابقه دارد. صنایع مسی دست‌ساز این هنر از قدیمی‌ترین و مفیدترین صنایع دستی ایران است.
ریشه اصلی: مشهد

رشته‌های منسوخ شده



برک بافی

بافت پارچه ضخیم از پشم شتر یا کرک بز در نقوش ساده یا چهارخانه
ریشه اصلی: تربت جام، تایباد، بردسکن، فریمان، تربت حیدریه



شعر بافی

بافت پارچه با مو یا ابریشم که قابلیت بازگشت پذیری به طبیعت دارد.
ریشه اصلی: مشهد



علامت سازی

این هنر را با علم‌های عزای حسینی (ع) می‌شناسیم
ریشه اصلی: نیشابور



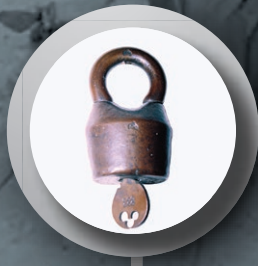
چلنگری

آهنگری محلی برای ساخت اشیای سبک‌وزن
ریشه اصلی: مشهد



خورچین بافی

دو کیسه متصل بافته از پشم‌های رنگی، نخ پنبه‌ای و گاه موی بز یا نقوش هندسی.
ریشه اصلی: جوبین، قوچان، کلات



قفل سازی

بسیاری از قفل‌های سنتی ایران در موزه‌های معتبر دنیا نگهداری می‌شود.
ریشه اصلی: مشهد، نیشابور، قوچان، سبزوار



گیوه دوزی

پاپوش تابستانی، سبک و بادوام.



دباغی سنتی

فرایند سنتی تبدیل پوست به چرم
ریشه اصلی: قوچان، مشهد، طر قبه شاندیز